

efter vor Mening en sikker Basis for Fastsettelsen af Værdien af den Ejendom, der skaffes til Veje. Man havde i det tidligere Regeringsforslag foreslaaet, at Staten skulde hjælpe til Tilvejebringelsen af saadanne Ejendomme derved, at den tog 2den Prioritet næst efter Kreditforeningens for mindre Landejendomme, som deri skulde anbringe indtil Halvdelen af vedkommende Ejendoms Værdi. Hvis dette var blevet vedtaget, vilde der altsaa til Oplysning om Værdien af en saadan Ejendom altid have foreligget en Taksation optagen paa Foranledning af Kreditforeningen for mindre Landejendomme, hvilken Taksation jo maatte anses for en ret betryggende Værdiansættelse. Denne Bestemmelse blev imidlertid forandret af det andet Ting, og jeg tror med Føje, idet man vil holde den nævnte Kreditforening uden for hele denne Foranstaltning og lade Statskassen overtage den hele Hjælp. Men saa staar det jo, da der ingen Vurderingsforretning kommer til at foreligge, ganske usikkert, om den Pris eller Værdi, som vedkommende opgiver, og som efter Sogneraadets Skøn er rigtig, virkelig svarer til Ejendommens Værdi i Handel og Vandel, og det forekommer mig at være ret betænkeligt, naar man erindrer, at Staten i en saadan Ejendom, hvis Værdi er usikker, skal være forpligtet til at anbringe indtil $\frac{1}{5}$ af den Værdi, der opgives. Vi enedes derfor i Flertallet om at foreslaa, at Formanden for Amtskommissionen skulde, naar han ikke fandt sig fuldt betrygget med Hensyn til Værdiansættelsen af en saadan Ejendom, være berettiget til at lade Ejendommen taksere paa den Maade, som følges ved Taksation af Ejendomme, i hvilke umyndiges Midler sikres.

Den sidste Bestemmelse, jeg skal berøre, er den, der angaar Laanevilkaarene, Vilkaarene, paa hvilke Staten i en saadan Ejendom skal anbringe indtil $\frac{1}{5}$ af Ejendommens Værdi. Den Bestemmelse, der i denne Henseende stilles i nærværende Lovforslags § 10, yder efter Flertallets Mening Statskassen for lidt for det Offer, den bringer, og jeg for min Del fastholder denne Mening. Saaledes som Rentefoden nu er, maa en Rente af 3 pCt. bringe Statskassen ikke ringe

Tab, og det er ogsaa under Forhandlingerne i det andet Ting antaget, at Statskassen foruden at sætte en stor Kapital i disse Ejendomme aarlig vil komme til i Rentetab og Omkostninger, der ere forbundne med Foranstaltningen, at yde et Tilskud af 200,000 Kr. Det forekom Flertallet i det tidligere Udvalg, at disse Laanebestemmelser ere for daarlige for Statskassen, og at man i den Henseende maatte skærpe Fordringerne noget, dog paa ingen Maade ud over, hvad der svarer til nærværende Rentefod, og som heller ikke vilde kunne siges at være byrdefuld for dem, der modtage Laan.

Jeg vil slutte med at bemærke, at ligesom der i det andet Ting har været en levende og varm Interesse for at fremme denne Sag, tror jeg ogsaa, at man i det Flertal, som endelig samledes om de af mig nu antydede Bestemmelser, tillægges Gennemførelsen af denne Sag en vis Betydning, og jeg er overbevist om, at for saa vidt dette Udvalg repræsenterer Flertallet i denne Sal, dette ogsaa vil yde sit Bidrag til at se denne Sag gennemført paa en Maade, der maa erkendes ikke at være altfor byrdefuld for Statskassen, og paa den anden Side saaledes, at Loven kan blive til Gavn for den Del af Befolkningen, som den tilsigter at gavne. Og jeg bemærker, at da vi ere villige til at yde vort Bidrag dertil, og da jeg betragter Lovforslaget som et Forsøg, saa at man, naar 5 Aar ere forløbne, kan tage under Overvejelse, om man vil forny det eller gaa videre, saa er det ikke uden Vigtighed, at dette Forsøg bliver gjort med stor Varsomhed og paa saa solide Vilkaar, at om 5 Aar det Tilfælde ikke skal komme til at foreligge, at man ikke paa den Erfaring, man har høstet, virkelig kan bygge noget paalideligt med Hensyn til en Forlængelse af de Bestemmelser, der findes i Loven. — Jeg anbefaler derfor Lovforslaget til det høje Tings Velvilje og antager, at det ogsaa i Aar vil lade det komme til nærmere Overvejelse i Udvalg.

Johansen: Denne Sag fik jo i Fjor en meget omhyggelig Drøftelse her og ligeledes i Udvalget, og jeg skal derfor ikke komme meget ind paa Enkelthederne. Som